

Školní vzdělávací program „Začít spolu – Už vím proč“

Začít spolu

Program **Začít spolu** buduje základy pro postoje, znalosti a dovednosti životně důležité pro člověka, který se bude vyrovnávat s nároky a problémy 21. století. Přípravuje děti na to, aby se v budoucnu aktivně zajímaly o učení, uměly se samy aktivně a efektivně učit, učení je bavilo a nebylo pro ně spojeno s nadměrným stresem.

Mateřská škola má právo užívat označení **Ekoškola** v období r. 2021 – 2024

Obsah:

1. Identifikační údaje školy

2. Charakteristika školy

3. Podmínky vzdělávání

- 3.1. Materiální podmínky
- 3.2. Životospráva
- 3.3. Psychosociální podmínky
- 3.4. Organizace provozu
- 3.5. Řízení MŠ
- 3.6. Personální podmínky školy
- 3.7. Spoluúčast rodičů a dalších subjektů
- 3.8. Podmínky a popis zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
- 3.9. Podmínky vzdělávání dětí nadaných
- 3.10 Podmínky a popis zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let
- 3.11. Podmínky pro práci s dětmi s odloženou školní docházkou
- 3.12. Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

4. Organizace vzdělávání

- 4.1. Kritéria a přijímací řízení do mateřské školy
- 4.2. Vnitřní uspořádání školy
- 4.3. Doplňující činnost hlavní vzdělávací nabídky – dílčí projekty
- 4.4. Celoškolní společné akce
- 4.5. Péče o zdravý vývoj

5. Charakteristika vzdělávacího programu

- 5.1. Koncepce a profilace vzdělávání v MŠ
- 5.2. Dlouhodobé cíle
- 5.3. Formy a metody vzdělávání
- 5.4. Dílčí cíle

6. Vzdělávací obsah

- 6.1. Integrované bloky ŠVP

7. Autoevaluace a struktura hodnocení

- 7.1. Oblasti evaluace
- 7.2. Plán evaluace školního vzdělávacího programu a nástroje hodnocení

Přílohy:

1. Třídní vzdělávací programy
2. Dotazník pro rodiče, Dohoda o spolupráci s rodinou, Záznamy z pozorování, Individuální plán
3. Environmentální výchova (zpracován na podmínky MŠ)
4. Minimální preventivní program
5. Projekt Svět nekončí za vrátky, cvičíme se zvířátky

Platnost dokumentu

Č.j. **197 /2021**

Vypracováno na základě RVP PV č.j.: MSMT-44476/2020-6

Verze ŠVP: 2021

Zpracovala: Jana Poulíčková, ředitelka školy - společně s kolektivem zaměstnanců MŠ

Projednala: pedagogická rada ze dne 26.8.2021

Platnost dokumentu: od 1.9.2021

.....
ředitel školy

Jana Poulíčková

.....
razítko školy

1. Identifikační údaje školy

Název školy: Mateřská škola MATEŘÍDOUŠKA Frýdek-Místek, J.Božana 3141

Adresa: J. Božana 3141, Frýdek-Místek, 738 01

IČO: 60046091

IZO: 600132536

Datová schránka: tr9nubg

Ředitelka školy a statutární orgán: Jana Poulíčková

Zástupkyně ředitelky: Marie Divišová

Webové stránky: www.msmateridouska.cz

Zřizovatel: Statutární město Frýdek-Místek
Magistrát města Frýdku-Místku ul.Radniční 114

Kontakty:

Ředitelka školy

Jana Poulíčková

tel.: +420 605 249 285

e-mail: ms.materidouska.poulickovaj@seznam.cz

Zástupce ředitelky:

Marie Divišová

tel.: +420 778 747 573

e-mail: ms.materidouska.divisova22@seznam.cz

Školní jídelna:

Naděžda Mrkosová (Vrbíková)

tel.: +420 778 747 569

e-mail: ms.materidouska.vrbikova@seznam.cz

2. Charakteristika školy

Provoz mateřské školy byl zahájen 23. července 1990. Mateřská škola Mateřídouška je předškolní zařízení s právní subjektivitou s postavením příspěvkové organizace Magistrátu města Frýdek – Místek od 1. ledna 1994.

Škola má 4 třídy s celodenním provozem, které jsou heterogenní ve vztahu k věku dětí. MŠ pracuje podle programu Začít spolu od r. 1997 – 2001 jako replikační škola, v září roku 2001 škola získala certifikát modelové školy tohoto vzdělávacího programu.

3. Podmínky vzdělávání v MŠ

3.1. Materiální podmínky

Budova je jednopatrová v přízemí pavilónového typu, částečně bezbariérová. Každé oddělení má samostatný vstup, taktéž vstup do hospodářského pavilonu a kanceláře vedení školy. V jednom pavilonu je umístěna I. a II. Třída, ve druhém pavilonu se nachází III. a IV. třída, ve třetím přízemním pavilonu se nachází hospodářský úsek školy se školní kuchyní, kanceláří ředitelky školy, vedoucí školní jídelny, prádelna, šatna zaměstnanců školní kuchyně a příslušnými sklady. V jednotlivých odděleních jsou prostory řešeny vstupní šatnou dětí, šatnou pro zaměstnance, úklidovým skladem, umývárnu dětí vybavenou umývadly a sprchovacím koutem, WC pro děti. MŠ má dostatečně velké prostory pro rozčlenění center. Zdravotně hygienická zařízení jsou uzpůsobena potřebám a počtu dětí, jsou zdravotně nezávadná, bezpečná. Prostory pro celodenní činnosti jsou rozděleny do dvou částí. V pracovně se nachází dětské stoly a další potřebné vybavení nábytkem, který je záměrně začleněn do center aktivit (atelier, pokusy – objevy, manipulační hry, domácnost, dílna, dramatické centrum, voda – písek) zde se uskutečňuje i podávání stravy dětem (svačiny, obědy). V herně – vybavené kobercem (centrum kostek, hudba, knihy a písma). V poledne se tato část mění na ložnici pro odpočinek dětí. Každodenně v průběhu dopoledne jsou zde rozložena lehátka a po ukončeném odpočinku jsou opět ukládána do skladu lůžkovin. V centrech jsou hračky a materiál umístěn tak, aby děti k němu měly volný přístup a mohly realizovat hrové činnosti v průběhu celého pobytu v MŠ dle vlastní volby. Děti se samy svými výtvy podílejí na úpravě a výzdobě prostředí, dětské práce jsou přístupné rodičům i veřejnosti.

Budova v 08/2014 prošla celkovou rekonstrukcí (výměna oken, zateplení pláště budovy, opravena střecha).

K mateřské škole patří i velká zahrada, která je orientovaná převážně na jižní stranu.

Zahrada prošla v období 01-07/2015 rozsáhlou rekonstrukcí a získala ráz přírodní zahrady. Revitalizace školní zahrady byla financována prostřednictvím zřizovatele v rámci operačního programu životního prostředí. Členění zahrady je rozděleno do tří částí – pohybovou, odpočinkovou, poznávací.

Pohybová část zahrady vybízí děti ke hrám na rozsáhlé travnaté ploše. Je vybavena hradem se třemi věžičkami, se šikmým výstupem, houpací lávkou, skluzavkou a lezeckou stěnou. Dvě pískoviště – jedno samostatné o rozměrech 3 x 3 m a druhé ve tvaru spirály ohraničeno dřevěnými palisádami – v komplexu herních prvků – otevřeného domečku a houpaček. Ve střední části zahrady je vybudován tunel k prolézání, tím vznikl mírný kopeček k dalším pohybovým aktivitám (výstup, sestup, válení, bobování apod.). V prostoru se nachází opracovaný dutý kmen stromu k prolézání a přírodní zvonkohra zhotovená z bambusových tyčí. Byly zachovány herní prvky v podobě 4 pružinových 2 řetězkových sedačkových houpaček, lezecká stěna o třech stranách k výstupu (nášlapové kameny, lana, tyče). Revitalizovaná rozsáhlá travnatá plocha vybízí děti k volnému pohybu, běhání, lezení, hrám s míčem a dalším aktivitám).

Odpočinková část – v této oblasti je rovněž využívána travnatá plocha, ale také prostor východně situované strany zahrady, kde se nachází vzrostlá zeleň (stromy, keře), tento prostor je opatřen 6 kusy dřevěných laviček a dřevěná lavička v podobě jezevčíka. Terasy jsou zastřešeny dřevěnými pergolami a k nim byly vysázeny popínavé rostliny, které v budoucnu zajistí jejich zastínění.

Poznávací část – zakomponována v celém areálu zahrady. Nachází se zde „zahrada chuti“ (ovocné stromy, keře ostružin, borůvek, rybízu...) „zahrada vůní“ – květinové záhony, vřesoviště, bylinkové záhony, záhony k vlastnímu pěstování drobné zeleniny, jahod a květin. Stromy, keře i byliny v záhoncích jsou opatřeny naučnými cedulkami. Na vzrostlých stromech byly umístěny ptačí budky, hmyzí domeček, domeček pro ježka a drobné hlodavce (myš, hraboš apod.) betonové kachle k pozorování žížal a brouků. V přední části zahrady je motýlí záhon a nesečená louka. Tato část je využívána k pozorování a přírodním projektům. Pro další pohybové využití vznikly malované prvky na chodnicích v areálu školy. V zahradě jsou umístěny 2 kompostéry a 6 odpadkových košů k třídění odpadu (papíru a plastů).

Dětskou hru rozvíjí hrací prvky zahradní kuchyňky, dílny, autobus. Všechny herní prvky jsou zhotoveny z akátového dřeva. Ze zahrady se vstupuje do letního WC, kde je umístěn sklad hraček pro činnosti venku. Velmi hezky působí zeleň (stromy, okrasné keře, trávnik), která dotváří ráz zahrady. Prostory školní zahrady jsou vybaveny tak, aby umožňovaly dětem rozmanité pohybové, sportovní ale i tvořivé aktivity. Všechny vnitřní i venkovní prostory MŠ splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů. Vybavení školní zahrady je pravidelně revidováno bezpečnostním technikem pro sportovní a tělovýchovné zařízení a pravidelně je prováděna údržba.

Kuchyň MŠ v období 07 – 08/2015 prošla úplnou rekonstrukcí, byly doplněny nové technologie, stroje, vzduchotechnika, došlo ke změnám ve vnitřním členění kuchyně a skladů a technické zázemí pro zaměstnance daného úseku. Školní jídelna je vybavena konvektomatem pro šetrné zpracování potravin.

V rámci účelové dotace poskytnuté provozovatelem byl zrealizován nákup nerezových servírovacích vozíků, velkokapacitní chladničky a mrazáku. Přípravné kuchyňky jsou vybaveny nerezovými dřezy a myčkami nádobí ve všech přípravných kuchyňkách.

Prádelna - MŠ zabezpečuje praní prádla v prostorách MŠ, prádelna je obsluhována prádlenou, která je zaměstnancem Magistrátu (40%úvazek). Provozovatel rovněž hradí mzdové náklady tohoto zaměstnance.

Prádelna je vybavena dvěma automatickými pračkami, sušičkou a mandlem prádla, skladem prádla. V měsících 07 – 08/2015 byla provedena celková rekonstrukce prádelny a skladu prádla.

V červenci 2020 byla realizována výměna zásuvkových obvodů v budově B. V červenci 2021 byla realizována rekonstrukce zásuvkových obvodů v budově C, oprava přístupových chodníků, části betonových podezdívek oplocení školy.

Dlouhodobý plán obnovy a rekonstrukcí.

Školní zahrada

- Zastřešení dřevěných pergol – učebna v přírodě
- Nátěr plotu a výměna betonových přepážek 2.část
- Pořízení zahradního domku na hračky

Vybavení tříd a rekonstrukce

- Výměna parapetů ve třídách, v šatnách a sociálním zařízení včetně obložení
- Postupná výměna koberců
- Vybavení speciálními didaktickými pomůckami (robotika, zvukové a světelné tabule, interaktivní tabule)

Rekonstrukce přípravných kuchyněk

- Obnova myček nádobí
- Obnova kuchyňských spotřebičů (mixer, elektrické struhadlo)
- Výměna potravinových výtahů

Další údržba a rekonstrukce

- Rekonstrukce vodovodního řádu
- Rekonstrukce střechy
- Rekonstrukce vodovodního řádu

3.2. Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle příslušných předpisů. Je zachována vhodná skladba jídelníčku, jsou dodržována technologické postupy při přípravě pokrmů a nápojů. Je zajišťován dostatečný pitný režim v průběhu celého dne dítěte v MŠ.

Mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly, Dětem je strava nabízená, snažíme se, aby alespoň ochutnaly a s pokrmem se seznámily. Mají možnost si pečivo namazat. Naučí se tak samostatnosti, správným stravovacím návykům a stolování se pro ně stalo společenskou událostí. K přípravě šetrně zpracovaných pokrmů je využíván konvektomat.

Pitný režim je zajištěn celodenně, dětem přístupný. Převládají ovocné a bylinkové čaje, pitná voda ochucena citrónem, pomerančem nebo bylinkovými natěmi. Dětem jsou dosažitelné z nádob, opatřených kohoutkem, které děti obsluhují samy, sklenice s nápojem dle výběru děti ukládají do stojanu opatřeného značkami dětí.

Strava je bohatá a různorodá, zpracovává se z čerstvého ovoce, zeleniny, zařazování různých druhů luštěnin, obilovin, mořských ryb, drůbežího masa. Pravidelně je sledováno plnění spotřebního koše, s výsledky jsou rodiče pravidelně seznamováni. Při tvorbě jídelníčku je vycházeno z potravinové pyramidy. Školní jídelna získala v roce 2019 titul „Zdravá školní jídelna“.

3.3. Psychosociální podmínky

Všichni zaměstnanci školy vytváří dětem takové prostředí, aby se zde cítily:

- Spokojené, jisté a bezpečné.
- Rovnocenné postavení všech dětí.
- Péče o děti je podporující, sympatizující, počítáme s aktivní spoluúčástí dítěte při všech činnostech.

Pedagogové se snaží o nenásilnou komunikaci s dítětem, která je dítěti příjemná, kterou navozuje vzájemný vztah:

- důvěry a spolupráce,
- převažuje pozitivní hodnocení, pochvaly,
- podporujeme dítě nebát se projevit svůj názor, pracovat samostatně, ale i ve skupině, důvěřovat si.
- Rozvíjíme u dětí citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu.
- Mezi dětmi jsou vytvářeny neformální vztahy, podporujeme pozitivní vlastnosti prosociálním směrem (prevence šikany).
- Vyrazujeme nezdravé soutěžení dětí.

Je zajišťován pravidelný denní řád, který je natolik flexibilní, umožňující organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci. Rodiče mají možnost přivádět své dítě do MŠ kdykoliv dle svých potřeb. Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku (minimálně 2 hodiny v dopoledních hodinách a využívat i odpoledních činností), vždy s ohledem na okamžitý stav ovzduší či jiné přírodní překážky (mráz, náledí, silný vítr, déšť, inverze apod.), učitelka má pravomoc individuálního vyhodnocení vhodných podmínek pro pobyt venku.

Děti mají dostatek volného pohybu nejen na školní zahradě, ale v rámci možnosti i v MŠ. Odpočinkové aktivity dětí jsou upraveny dle individuálních potřeb dětí, všechny děti odpočívají 30 minut, po tuto dobu jsou dětem čteny pohádky, popř. naslouchají relaxační hudbě. Některé děti usínají, ostatním s nižší potřebou spánku jsou nabízeny různé klidové činnosti ve třídě. Do spaní nikdo děti nenutí.

Všichni zaměstnanci školy respektují individuální potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování. Pedagogové zatěžují děti vždy přiměřeně, v rámci jejich možností, děti mají možnost kdykoliv relaxovat v klidových centrech. Nově přichozím dětem nabízíme adaptační režim za přítomnosti rodiče.

3.4. Organizační zajištění provozu školy a denní režim

3.4.1. Mateřská škola nabízí různé formy pobytu dítěte v zařízení. Zajišťuje celodenní provoz v době od 6.00 do 16.30 hodin.

Provoz školy začíná v 6.00 hod. v přízemních třídách /I. a III./, do 7.00 hodin – následně jsou zpřístupněny další dvě třídy (II. a IV.). Scházení dětí probíhá v daných třídách do 8.00 hodin (doporučená doba). Rodiče mají možnost po dohodě s učitelkou přivádět a vyzvedávat své dítě v průběhu celého dne dle svých možností a využívat nabízené provozní doby školy.

Rovněž při odpoledním rozcházení dětí dochází k omezenému provozu. Děti v 15.00 hod. (třída Motýlek přechází do třídy Sluníčko). V 15.30 hod. scházejí do přízemní třídy Koťátko děti ze třídy Kuřátko. Od 16.00 – 16.30 hod. zabezpečen provoz pouze ve třídě III. (Koťátko).

3.4.2. Denní režim – časový harmonogram

Herní činnosti a pohybové aktivity

Poměr spontánních a řízených činností je vyvážený, plánování vychází z potřeby zájmů dětí, do denního programu jsou pravidelně pohybové aktivity.

- a) spontánní hravé činnosti
- b) spontánní pohyb dětí
- c) řízené činnosti

Všechny činnosti jsou zaměřené na poznatky, dovednosti, hodnoty a postoje v oblasti: biologické, psychologické, interpersonální, sociálně kulturní, environmentální.

- d) časový harmonogram

6:00 – 8:00	scházení dětí, volné spontánní činnosti
7:30 – 8:30	spontánní činnosti, osobní hygiena, svačina
8:30 – 9:00	tělovýchovná chvílka, ranní kruh,
9:00 – 9:30	činnosti v centrech
9:30 – 11:30	osobní hygiena, příprava na pobyt venku, spontánní pohyb dětí, popř. náhradní činnost
11:30 – 12:30	oběd, hygiena, příprava k odpočinku
12:30 – 14:00	odpočinek, respektující rozdílné potřeby dětí, individuální práce s dětmi
14:00 – 14:30	osobní hygiena, svačina
14:30 – 16:30	spontánní hravé a pohybové aktivity, činnosti v centrech, individuální činnosti s dětmi, odpolední pobyt venku, odcházení dětí domů

3.5. Řízení MŠ

- V čele školního právního subjektu stojí ředitelka školy, která zodpovídá za řízení, chod a za plnění úkolů organizace.
- Ředitelku jmenuje a odvolává Rada města MMFM.
- Jasně jsou vymezeny povinnosti, úkoly a pravomoci všech pracovníků v rámci pracovních náplní.
- Ředitelka školy dbá na dodržování pracovních povinností všech zaměstnanců, nepřipustí porušování pracovní kázně.
- Ředitelka vydává vnitřní předpisy školy a provádí kontrolní činnost.
- Na zajištění provozu a chodu školy se podílí všichni pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci. Jejich spolupráce je založena na vzájemné komunikaci, důvěře, respektu, toleranci, komunikaci a spolupráci s rodiči.
- Snahou je vytvářet důvěrné a tolerantní prostředí, kde je všem zaměstnancům ponechán dostatek pravomocí, a kde je respektován jejich názor.
- Z výsledku evaluace a hodnocení všech stránek chodu školy jsou vyvozovány závěry pro další práci
- Kontrolní a evaluační činnost obsahují všechny oblasti chodu MŠ, z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci.
- Usilujeme o vytvoření přátelské atmosféry mezi všemi zúčastněnými, to znamená chovat se k sobě s úctou, bez ohledu na své postavení.
- Sociální klima školy je přímým vzorem sociálního chování, který děti napodobují a který se promítá do jejich dalšího vývoje.
- Cíle školy jsou výsledkem týmové práce a spolupráce s rodiči.

3.6. Personální podmínky školy

O děti se stará vstřícný a tvořivý kolektiv celé školy. Tvoří jej celkem 17 zaměstnanců – ředitelka školy, 8 učitelek, školní asistent, 2 uklízečky, školnice, asistentka ředitelky, provozář ŠJ – hospodářka, hlavní kuchařka, pomocná kuchařka, prادلena (zaměstnanec magistrátu města Frýdku – Místku).

Pedagogové se sebevzdělávají, ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně. Je dbáno na neustálé vzdělávání a využívání nových poznatků z oblasti předškolní pedagogiky ve své práci, ale také i v oblastech, ke kterým zaměstnanci inklinují (jazykové sebevzdělávání, hudební, výtvarné a pohybové oblasti), zúčastňují se odborných seminářů a studují odbornou literaturu.

Vedoucí kuchyně spolu s kuchařkami sledují zdravé trendy ve výživě a zařazují nové pokrmy do jídelníčku, sledují odborný tisk a nabídku vzdělávání ve své oblasti.

3.7. Spoluúčast rodičů a dalších subjektů

Spolupráce s rodinou je pro nás nejdůležitější. Ve školním roce 2020/2021 byl založen Klub rodičů při mateřské škole Mateřídouška. Rodina je prioritně zodpovědná za výchovu dítěte, a proto usilujeme o vytvoření partnerského vztahu mezi školou s rodinou. Usilujeme o vzájemnou důvěru, vstřícnost, pochopení, respekt a ochotu spolupracovat. Snažíme se podporovat rodinnou výchovu a pomáhat rodičům v péči o dítě. Opíráme se o aktivní spoluúčast rodiny, umožňujeme rodičům

přístup za svým dítětem do třídy a účastnit se jeho činností, ale také na jeho hodnocení. Víťáme veškeré náměty, připomínky, pomoc od rodičů. Usilujeme o oboustrannou a otevřenou komunikaci a spolupráci. Využíváme každodenní setkávání s rodiči, zajímáme se o problémy a potřeby dítěte i rodiny, chceme být nápomocni v jejich řešení, seznamovat se s týdenními projekty, odbornými texty, ŠVP, řádem školy apod. O veškerém dění v mateřské škole jsou rodiče informováni formou nástěnek, webových stránek, třídními facebooky, osobním kontaktem. Společně se setkáváme při schůzkách, kam zveme odborníky v péči o předškolní děti (psychologa, speciálního pedagoga, logopeda, učitele z 1.třídy apod.).

Zjišťujeme potřeby a zájmy rodiny, aby měla možnost zasahovat do výchovného programu a aktivně se podílet. Tato spolupráce se rozvíjí kontakty neformálního charakteru:

- Dohoda mezi rodinou a školou – ujasnění základních pravidel o vzájemné spolupráci.
- Konzultace pro rodiče (říjen, listopad, před vstupem dětí do ZŠ) – vést s rodiči průběžný dialog o dítěti, jeho prospívání, rozvoji a učení.
- tvorba individuálních plánů
- zapojení rodičů ve třídě
- třídní schůzky
- pomoc při akcích školy
- drobné opravy hraček a učebních pomůcek
- půjčování odborných knih
- nástěnky, dotazník;
- zápisníky dětí (tzv. deníček – za účelem sdělení, co se dítěti podařilo, jak bylo úspěšné).

MŠ spolupracuje se zřizovatelem, ZŠ, dětskými lékaři, a pokud se vyskytnou výchovně vzdělávací problémy, tak i s příslušnými odborníky:

- Zřizovatel MŠ Statutární město Frýdek-Místek
- Spolupráce s odborem školství, pravidelné uveřejnění článků o dění v MŠ ve Zpravodaji Rady města FM.
- Základní školy
Základní škola Jiřího z Poděbrad
Obě pracoviště mateřské školy úzce spolupracují s okolními základními školami (ZŠ Pionýrů a ZŠ ČSA). Prostřednictvím zábavných programů, které pro nás základní školy připravují, usnadňujeme dětem přechod mezi mateřskou a základní školou a připravujeme je na školní vzdělávání.
- Městská policie
Projekt PANDA, díky kterému mají děti možnost seznámit se s bezpečností nejen v silničním provozu.
- Středisko volného času KLÍČ
zajišťují výukové kurzy: šachy, keramiku. V případě zájmu nabízejí program školního výletu.
- PPP ,SPC
Pedagogicko-psychologická poradna ve Frýdku-Místku je odborným poradcem mateřské školy v situacích, kdy hledáme nejvhodnější řešení pro rozvoj osobnosti a jeho individuálních schopností.
- Klub seniorů
Spolupráce formou vystoupení dětí, společných návštěv, tvoření přání a dárků
- Hasičský záchranný sbor
Ukázky práce hasičů, seznámení s povoláním hasič.

- FKFM
Fotbalový klub Frýdek-Místek - pomocí letního náboru mají děti možnost přihlásit se do fotbalového klubu
- logopedická poradna
logopedická depistáž v MŠ
- pediatr – spolupráce s dětskými lékařkami (Zdravotní středisko na Novodvorské ul.)
- Ekologické subjekty (Sdružení středisek ekologické výchovy Pavučina, Tereza)
- Frýdecká skládka a.s.
- Myslivecké sdružení
- Fond Sidus
- REMA – mateřská škola nese název Zelená škola za sběr vysloužilých baterií a drobných elektrospotřebičů.
- Střední odborné a vysoké školy - praxe studentů v MŠ

Vytvoříme systém veřejné pravidelné prezentace naší práce (vlastní web, dny otevřených dveří, besedy, výstavy a ukázky práce na vhodných místech, letáky s pozvánkami na akce, ankety, zveřejňování článků v místním a regionálním tisku).

3.8 Podmínky a popis zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

- Vzdělávání v naší MŠ svými podmínkami i metodami podporuje integraci dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními, potřebuje poskytnutí podpůrných opatření.
- Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů.
- Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení
- Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné.
- Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je třeba jejich naplňování přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám i možnostem. Podmínky pro vzdělávání dětí musí vždy odpovídat individuálním potřebám dětí. V případě vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními
- Uplatňujeme princip diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání.
- Realizujeme stanovená podpůrná opatření při vzdělávání dětí.
- Podporujeme osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení.
- Spolupracujeme se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupracuje s odborníky mimo oblast školství.
- Snižujeme počet dětí ve třídě v souladu s právními předpisy.
- Zajistíme přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření.
- Spolupracujeme s PPP a SPC.

3.9. Podmínky vzdělávání dětí nadaných

- Zajišťujeme realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.
- Spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními.
- Zajišťujeme didaktické pomůcky.
- Zajišťujeme doplnění a prohloubení vzdělávací nabídky.
- Nabízíme aktivity podle zájmu a mimořádných schopností či mimořádného nadání dítěte.
- Důležitá je spolupráce se zákonnými zástupci dítěte, kterým můžeme doporučit další aktivity i mimo mateřskou školu a směřování jejich pozornosti k rozvíjení talentu a nadání dítěte.

3.10 Podmínky a popis zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Má silnější potřebu vazby na dospělou osobu. Učitel zastává velmi významnou pozici, stává se zástupcem rodiče, jistotou a emoční oporou dítěte v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky.

- Třídy, ve kterých se vzdělávají děti od dvou let, vytváří takové podmínky a prostředí, které odpovídají bezpečnostním a hygienickým nárokům dvouletého dítěte. Učitelky respektují potřebu dítěte mladšího tří let na stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla.
- Cílem výchovně vzdělávacího procesu u dětí 2-3letých je zajistit jejich rozvoj a prostřednictvím individuálního přístupu se snažit rozvíjet jejich dovednosti a schopnosti, které jsou dětem přirozené a blízké.
- Dvouletým dětem nabízíme situační učení vlastním prožitkem a především hrou.
- Činnosti dle jejich potřeb opakujeme stejně jako pravidelné rituály.
- Respektujeme krátkodobou pozornost a přizpůsobujeme organizaci se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.
- Nabízíme přiměřené podnětné a bezpečné hračky a pomůcky.
- Disponujeme zázemím pro individuální potřeby dětí.
- Rodiče dětí mají možnost podílet se na adaptaci dětí.

3.11. Podmínky pro práci s dětmi s odloženou školní docházkou

Děti s odkladem školní docházky se vzdělávají s ohledem a důrazem na závěry a doporučení zpráv z vyšetření školní zralosti Pedagogicko psychologické poradny, popř. dalších zjištění pedagogické diagnostiky prováděné učitelkami MŠ.

3.12. Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy.

- Při práci s celou třídou, kde se nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uprůsobujeme tomu didaktické postupy a děti cíleně podporujeme v osvojování českého jazyka.
- Mateřská škola poskytuje dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Řídíme se zvláštní právní úpravou pro mateřské školy, kde jsou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání. V takovém případě zřídí ředitelka mateřské školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.
- Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Ředitelka mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.
- Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu.
- Podpurným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.“

4. Organizace vzdělávání

4.1. Kritéria a přijímací řízení do mateřské školy

Ředitelka v průběhu roku soustředí Žádosti o přijetí k předškolnímu vzdělávání, tyto požadavky jsou evidovány. Termín přijímacího řízení stanoví ředitelka po dohodě se zřizovatelem (dle zákona č. 561/2004Sb.). Rodičovská veřejnost je o daném zápise informována formou oznámení (Zpravodaj Města Frýdek – Místek, na webových stránkách zřizovatele a mateřské školy prostřednictvím informativních zpráv). Jsou zpracována kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy. O zařazení dítěte do mateřské školy rozhoduje ředitelka školy ve správním řízení. Rodiče dítěte jsou seznámeni s výsledkem zápisu formou zveřejnění na webových stránkách mateřské školy. Rozhodnutí o přijetí (nepřijetí) dítěte do MŠ, telefonicky s osobním převzetím rozhodnutí. Individuálně lze zaslat dopis s „dodejkou“.

4.2. Vnitřní uspořádání školy

Děti jsou umístěny do 4 heterogenních tříd ve vztahu k věku. Zařazení do jednotlivých tříd vychází z přání rodičů, z možností školy a kapacity, sourozenci nejsou odloučeni.

- I. třída - Sluníčko (do 26 dětí – v jednotlivých třídách)
- II. třída - Motýlek
- III. třída - Koťátko
- IV. třída - Kuřátko

4.3. Doplnující činnosti hlavní vzdělávací nabídky – dílčí projekty

- Svět nekončí za vrátky, cvičíme se zvířátky za podpory SOKOL – rozvoj pohybových dovedností a návyku pravidelného cvičení.
- Šachy – pod odborným vedením Beskydské šachové školy v projektu OKAP.
- Kroužek Angličtina – pod vedením externího lektora.
- Kroužek Keramika – pod vedením lektora střediska volného času KLÍČ F-M.
- Tanečně pohybový kroužek – pod vedením externího lektora.
- Plavecký výcvik na bazénu 11. ZŠ.
- Lyžařský výcvik

4.4. Celoškolní společné akce

- Celoroční sběr starého tříděného papíru ve spolupráci s klubem rodičů
- Sběr starých baterií
- Sběr kaštanů a žaludů pro lesní zvěř
- Podzimní úklid školní zahrady s rodiči
- Neformální třídní schůzky – zábavná odpoledne
- Putování za zvířátky – vycházka do lesa – krmení zvěře
- Mikulášská nadílka
- Vánoční jarmark
- Vánoční aktivity (Zpívání u vánočního stromu, Vánoční nebo Mikulášský jarmark – 11. ZŠ, Vánoční dílny s rodiči)
- Návštěva základní školy s předškoláky
- Návštěva knihovny
- Karneval (ve spolupráci s rodiči)
- Velikonoční dílny s rodiči
- Návštěva Hasičského záchranného sboru ve Frýdku – Místku, Policie, záchranářů
- Besedy se členy městské policie
- Den Země
- Oslavy Dne rodiny (v MŠ, vystoupení v Domě s pečovatelskou službou)

- Den dětí
- Zahradní slavnost s pasováním školáků ve spolupráci s klubem rodičů
- Společná divadelní představení z nabídek různých agentur (příloha – plán představení)
- Oslavy narozenin ve spolupráci s rodinou
- Zapojení do výtvarných soutěží (práce dětí MŠ)
- Účast na různých sportovních akcích

5. Charakteristika vzdělávacího programu

5.1. Koncepce a profilace vzdělávání v MŠ

Snahou celého našeho pedagogického kolektivu je vytvářet příjemné tvořivé klima ve třídách mateřské školy, vychovávat v dětech osobnost čestnou, s dobrým vztahem ke svým kamarádům i dospělým lidem.

Motivovat děti k plnění jednotlivých činností zajímavými náměty, dále připravovat takové aktivity, které by rozvíjely u dětí všechny stránky jejich osobnosti a zároveň podněcovaly duševní i tělesnou pohodu dětí.

Chceme, aby se pro děti stal každý den prožitý v mateřské škole radostnou událostí, příjemnou zkušeností a zdrojem dobrých základů do života.

Preferujeme činnosti: volná hra, kooperativní námětové hry, grafomotorická cvičení, využívání různých výtvarných technik a sportovní činnosti.

Program oceňuje a podněcuje rozvoj těch charakteristických rysů osobnosti, které budou v rychle se měnící době obzvláště potřebné. Patří k nim zejména:

- Schopnost přijímat změny a aktivně se s nimi vyrovnávat
- Schopnost kriticky myslet, umět si vybírat, nést za svou volbu zodpovědnost
- Schopnost rozpoznávat problémy a řešit je
- Představivost a tvořivost
- Zájem a odpovědnost vůči společenství, obci, zemi a prostředí, ve kterém žijeme

Program Začít spolu zdůrazňuje individuální přístup k dítěti a partnerství školy, rodiny a společnosti v oblasti výchovy a vzdělávání. Prosazuje a umožňuje inkluzi dětí se speciálními potřebami (dětí nadprůměrně nadaných, dětí s vývojovými poruchami učení i dětí s postižením, zvláště je užitečný pro děti z různých etnických menšin). Jedná se o program, který představuje pedagogický přístup orientovaný na dítě. Škola pracuje podle vzdělávacího programu Začít spolu od školního roku 1996/1997 a je držitelem osvědčení modelové školy tohoto programu.

Stavební kameny programu Začít spolu jsou:

- Individualizace práce
- Chápání světa v souvislostech
- Práce v centrech aktivit
- Možné zapojení rodin do programu

Individualizace práce

Žádná živá bytost na světě není stejná. Stejně tak děti přicházejí do mateřské školy na různé úrovni znalostí, s různými schopnostmi, tomu je třeba přizpůsobit vzdělávání. Děti dostávají možnost **svobodné volby** úkolů, na které stačí. Se svobodou je však nerozlučně spojena odpovědnost za přijatý úkol s cílem, splnit jej v rámci **osobního maxima**.

Chápání světa v souvislostech

Je umožněno dětem tím, že objevování světa přírody a světa lidí nabízí v rámci práce na tematických celcích (např. podzim, rodina, naše třída apod.) nikoli v roztržitých vyučovacích předmětech. Tematický přístup umožňuje:

Integraci původně oddělených přístupů, předmětů

Integraci matematicko – logického, vizuálního, tělesného, muzikálního a jiných přístupů

Integraci myšlení, intuice, těla, citů a smyslů ve vzdělání

Práce v centrech aktivit

Integrované - tematické učení předpokládá organizaci a řízení procesu učení, stejně jako uspořádání a vybavení třídy v centrech aktivit. Práce v centrech umožňuje svobodnou volbu úkolů, stejně jako rozvoj schopnosti komunikace a spolupráce v malé skupině.

- **DOMÁCNOST** – V tomto centru děti společně s učitelem vaří, pečou, smaží, připravují zeleninové a ovocné saláty, pečou chleba v domácí pekárně, připravují šťávy, učí se vzájemné pomoci. Děti také manipulují s opravdovým kuchyňským nádobím a náčiním.
- **DÍLNA** – toto je pracovní-technický (polytechnický) zaměřené centrum. Zde děti přemýšlejí, navrhují, experimentují, snaží se o spolupráci tak, aby výsledkem byla např. stavba, rozebrání nějakého předmětu. Děti zde používají kladívko, šroubovák, metr, pilku, kleště, hřebíčky, dřívka....
- **OBJEVY A POKUSY** – v tomto centru děti poměřují, váží, měří, prohlížejí, zkoumají. Používají váhu, lupu, laboratorní sklíčka, různé metry, nerosty, přírodniny. Děti často používají encyklopedie a jiné knihy. Součástí tohoto CA je koutek živé přírody s živočichy a zvířátky, o které se děti spolu s učitelem starají a krmí je.
- **KNIHY A PÍSMENA** – toto centrum vede děti k lásce k mateřskému jazyku, ke knihám, k zájmu o písmena. Je to místo, kde děti mají vnímat psanou a mluvenou podobu písma a manipulovat s knihami i písmeny, intenzivně zde rozvíjí svou předčtenářskou gramotnost. Postupně písmena rozpoznávají na základě tvaru. Součástí tohoto CA jsou knihy, magnetofon, kazety, psací potřeby, sešity, může zde být i psací stroj, PC.
- **MANIPULAČNÍ HRY** – zde si děti procvičují jemnou motoriku pomocí skládaček, mozaiky, společenských her, puzzle. Tyto hry vyžadují zaostřování oka a koordinaci oka a ruky. Např. skládanky s písmeny přispívají k přípravě na čtení, s číslicemi na počítání. Jsou zde také společenské a deskové hry rozvíjející logické myšlení.
- **ATELIÉR** – výtvarné činnosti poskytují dětem radost, prožitek, vzruch a uspokojení. Mají dobrý vliv v mnoha oblastech, ale hlavně podporují tvořivost, zvědavost, představivost, fantazii a činorodost. Děti v ateliéru malují, kreslí, modelují, ale zkoušejí si zde i netradiční výtvarné techniky.

- **DRAMATIZACE** - zde děti rozvíjejí veškeré dramatické hry. Děti zde najdou různé kostýmy, loutky, rekvizity, zrcadlo. U dětí se rozvíjí slovní zásoba, učí se mluvit přímou řečí, komunikovat mezi vrstevníky, ale také si prohlubují poznatky o různých profesích. Zde probíhají především napodobivé a námětové hry z oblasti rodinného života. Děti si hrají, napodobují dospělé a učí se sociálními rolím. Rozvíjejí své schopnosti zvládat situace, chápat je, ale učí se i komunikovat. Napodobivá hra je oblíbená spontánní činnost dětí. V tomto centru děti mají malou kuchyňku s nádobím, panenky, oblečky pro panenky.
- **KOSTKY** – máme děti podporovat v tom, aby kostky zkoumaly, stavěly z nich, hrály i námětové a napodobivé hry s auty, s dopravními značkami, figurami zvířat a lidí. Děti se učí tak, že když například staví věže, učí se chápat výšku a váhu, rozpoznávat tvary, spolupracovat, zlepšovat koordinaci oka a ruky. Stejně jako při jiných hrách, i při hře s kostkami děti procházejí různými fázemi učení. Centrum svým vybavením podporuje předmatematické představy dětí. Jsou zde kostky malé, velká, barevné, ale jsou zde i různá auta a jiné dopravní prostředky.
- **HUDBA** – v tomto CA děti najdou různé melodické a rytmické nástroje (klavír, kytara, flétna, Orffovy nástroje). Zde děti zpívají, rytmizují, pozorují nástroje, učí se je pojmenovat. Hudba pomáhá dětem rozvíjet intonaci, rytmus, jazykový vývoj, sociální citění.
- **VODA A PÍSEK** – je zde velký speciální box, kde je umístěna vana s pískem, do které se dá nalít i voda. Hry s vodou a pískem podporují smyslový rozvoj nejen nejmladších dětí, podporují také tělesný rozvoj, koordinaci svalů celého těla a jemnou motoriku.
- **POHYB A RELAXACE** – Ve třídách je vyhrazen prostor pro cvičení dětí s náčiním, na náradí, žebřinami.. V koutku „Pohyb“ se děti nejen aktivně pohybují, ale také improvizují, odpočívají, a poslouchají pohádky.

Zapojení rodin do programu školy

Členové rodin jsou nejbližšími lidmi pro dítě, proto se snažíme, aby vstup těchto lidí do vyučování byl co nejčastější. Rodina se může dobrovolně stát **aktivním spoluvůrcem** programu školy.

Mateřská škola se snaží rozvíjet následující **vlastnosti a kvality** svých žáků:

- tolerantní člověk schopný soužití s ostatními lidmi
- člověk schopný jasného vyjadřování a účinného dorozumívání
- člověk se snahou o efektivní a prvotřídní práci
- člověk jasného a tvořivého myšlení, schopný řešit problémy a překonávat překážky
- zvědavý člověk schopný samostatného poznávání a učení
- čestný člověk
- člověk s citlivým vnímáním a prožíváním
- člověk schopný domýšlet souvislosti a nést odpovědnost za budoucnost světa

5.2 Dlouhodobé cíle

Cíle mateřské školy vycházejí jednak z našich podmínek, tak, jak to odpovídá novým poznatkům z oblasti předškolního vzdělávání a hlavně z potřeb dětí a jejich rodičů a dále i z materiálů nového pojetí předškolní výchovy, které jsou současně podkladem RP pro předškolní vzdělávání.

Naše mateřská škola si stanovila tyto dlouhodobé vzdělávací cíle, které by měla v průběhu dalších let naplňovat:

1. Brát ohled na základní potřeby dítěte, na to, co potřebují nyní, ale také na to, co bude nevhodnější vzhledem k jejich vývojovým potřebám a to ve vztahu k okolnímu světu a prostředí.
2. Uvědomovat si při vzdělávání dítěte důležité hledisko, kterým je ten moment, kdy dítě pomocí činností a vlastního prožitku získává nové kompetence – poznatky, které pak snadněji využije jako znalost, dovednost, zkušenost.
3. Vést děti na základě environmentálního vzdělávání prostřednictvím prožitků, činností a aktivit ke správnému vztahu k přírodě, vytvářet u nich správný životní styl, opatrně jim interpretovat náš okolní svět, dát dětem dostatek času a prostoru prožívat v klidu dojmy a pocity získané při činnostech a aktivitách v mateřské škole.
4. Předškolní vzdělávání podporuje rozvoj osobnosti dítěte předškolního věku, podílí se na vytváření základních předpokladů pro pokračování ve vzdělávání a napomáhá vyrovnávat nerovnoměrnosti vývoje dětí před vstupem do základního vzdělávání.

5.3. Formy a metody vzdělávání

Formy a metody práce jsou postaveny na teorii mnohočetných inteligencí a na podnětném prostředí. Podle této teorie má každý člověk více vrozených inteligencí, které během života rozvíjí. Některé z nich jsou dominantnější a již děti to vnímají a chtějí tyto inteligence rozvíjet. Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou, vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit.

Specifickou formou představuje didakticky zacílená činnost, ve které učitel s dítětem naplňuje konkrétní vzdělávací cíle formou záměrného i spontánního učení. Toto učení zakládáme na aktivní účasti dítěte, založené na smyslovém vnímání, prožitkovém a interaktivním učení, zpravidla ve skupinách a individuálně.

- Omezujeme učení předáváním hotových poznatků a slovních poučení.
- Všechny činnosti obsahují prvky hry a tvořivosti.
- Individuálních vzdělávacích plánů využíváme také k rozvoji dětí s odkladem školní docházky.
- Učitelé s dětmi pracují na základě témat.
- Ve vzdělávání dětí upřednostňujeme rozvíjení smyslového vnímání jako základu veškerého přirozeného poznávání a pravidelně se věnujeme též prevenci vadné výslovnosti - zařazováním jazykových chvil, rozvíjením komunikativních dovedností dětí.
- Z pedagogického hlediska jde o program, zaměřený na dítě a na vytvoření prostředí, které by pro něj bylo přirozené, neohrožující.
- Formy učení jsou založené na interaktivním procesu učitel – dítě, dítě – dítě, na prožitkovém a kooperativním učení s využitím všech dostupných pomůcek, které jsou k dispozici dětem tak, aby byly co nejméně závislé na pomoci dospělých.
- K tomuto učení je také přizpůsobeno prostředí jednotlivých tříd, které je motivující a zároveň respektující psychohygienické požadavky na osobnost dítěte.

Metody vzdělávání

Náplní školního vzdělávacího programu chceme nabídnout rovnou příležitost ke vzdělávání všem dětem, předcházet sociálně patologickým jevům a prohloubit vztah dětí k naší planetě prostřednictvím environmentální výchovy. Uplatňujeme osobnostně orientovaný model výchovy spočívající převážně v individuálním přístupu k dítěti. Učitelky nabízejí dětem činnosti v několika stupních obtížnosti, aby si každé dítě mohlo vybrat dle svých momentálních možností a schopností a zažít pocit úspěchu.

Všechny aktivity mají charakter hry, zábavy a zajímavých činností pro děti. Probouzejí aktivní zájem v dítěti a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat, objevovat a učit se.

- Metody založené na prožitku – využívání situací k záměrnému pozitivnímu prožitku (při pobytu venku, při společných hrách, čtení pohádek, řešení problémových situací)
- Metody založené na hře - hra dítěti působí slast a zároveň vytváří prostor pro učení (pohybové, námětové, konstruktivní, didaktické, společenské)
- Metody založené na vzoru – učitelka je vzorem jak se chovat k dalším osobám, věcem přírodě.
- Metody založené na pohybu – např. rozcvička, pohybové hry, bruslení, tanec, jízda na kolech, koloběžkách, lyžování, plavání apod.
- Metody založené na manipulaci a experimentu – experimenty s vodou, přírodninami, barvami, se slovy, s čísly, kostkami, pískem apod.
- Metody založené na komunikaci – komunitní kruh, vyprávění příběhů, řešení problémů, prosociální hry, pantomima, sdílení apod.
- Metody založené na tvoření – podporující kreativitu dětí např. hry s pískem, stavebnice, dílna, modelování, hry se sněhem, výtvarná tvorba, stavby, hraní divadla apod.
- Metody založené na fantazii a magičnu – vymýšlení a vyprávění příběhů, provokování fantazie otázkami typu: Co by bylo kdyby.... fantazijní práce s VV materiálem, improvizace, dramatizace, kreslení, malování, modelová

Uplatňuje metody: komunitní kruh, prožitkové učení, řízené skupinové činnosti, převládají individuální činnosti nad řízenými

5.4. Dílčí cíle vzdělávacího programu

Poznání

- posilování prosociálního chování
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi
- rozvoj základních kulturních a společenských postojů, návyků a dovedností dítěte
- rozvoj schopností žít ve společenství
- samostatně vytvořit soubory předmětů na základě vymezené vlastnosti

Řeč

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností
- rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu
- vyjádřit pocity, dojmy, prožitky

Estetika

- rozvíjení schopnosti vytvářet citové vztahy k okolí
- rozvíjení a kultivace mravního i estetického vnímání a prožívání
- rozvoj kulturně estetických dovedností (výtvarných, hudebních, dramatických), produktivních i receptivních
- rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky

Grafomotorika a práce – rozvoj tvořivosti

- rozvíjení dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí a k spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí
- rozvíjení pocitu sounáležitosti s přírodou, lidmi

Pohyb

- rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- rozvoj psychické i fyzické zdatnosti
- rozvoj schopnosti sounáležitosti s přírodou, lidmi

6. Vzdělávací obsah

Charakteristika vzdělávacího programu:

Vychází z RVP pro předškolní vzdělávání, který je základním pedagogickým dokumentem, vymezujícím státem stanovený rámec předškolního vzdělávání.

Vzdělávací obsah tvoří učivo v podobě 6 klíčových integrovaných bloků (tématických celků). Každý tematický celek je rozdělen na další podtémata.

Vzdělávací část ŠVP má název "UŽ VÍM PROČ..."

6.1. Integrované bloky:

- I. Můj svět**
- II. Svět přírody**
- III. Svět se mění – co bylo, je a bude**
- IV. Člověk a svět**

Tématické bloky mají všeobecný charakter, široký záběr, a proto umožňují učitelkám tvořivost a kreativitu při jejich následném rozpracování do podmínek vlastních TVP. Jednotlivé bloky nejsou časově vymezeny, je možno z nich čerpat témata v průběhu celého roku. Už název ŠVP napovídá, že při jeho tvorbě jsme byli inspirováni osobností dítěte, které se na své okolí často obrací zvědavými dotazy. Otázka PROČ vede ke zkoumání příčin a následků, dítě objevuje souvislosti a hledá cesty k řešení problému, což odpovídá principu integrovaného učení. Vycházíme z přímých zážitků dítěte, podporujeme u dětí aktivní zájem a chuť naslouchat a objevovat svět kolem sebe.

Integrované tematické bloky

I. MŮJ SVĚT

"Už vím, proč...chodíme do školky"

Vzdělávací obsah - témata:

- POJĎ SI SE MNOU HRÁT
- CO DĚLÁME CELÝ DEN?
- JÁ A MOJE RODINA
- KDE BYDLÍM
- ČERVENÁ, POZOR, STÁT!
- DEN DĚTÍ
- TĚŠÍM SE DO ŠKOLY
- KNIHA JE MŮJ KAMARÁD
- VESMÍR

Pedagogický záměr (cíl):

Seznámit nově příchozí děti s prostředím mateřské školy, s denním režimem a pravidly společného soužití ve třídě. Citlivým přístupem začlenit nejen nové děti do prostředí třídy. Podporovat budování vztahů dítěte k dospělému či k jinému dítěti. Umožnit mu aktivně se podílet na utváření společenské pohody ve svém sociálním prostředí. Vést děti k respektování bezpečnostních zásad. Rozvíjet u dětí sebeobslužné dovednosti.

Seznámit děti s prostředím, ve kterém žijí a vytvářet k němu pozitivní vztah, chápat, že jedině vlastním aktivním postojem mohou prostředí chránit, zlepšovat a následně je smysluplně využívat.

Poznat a pochopit rodinné vztahy, vytvořit pocit sounáležitosti k rodině, domovu, svému městu.

Získat elementární povědomí o naší vlasti – zemi, kde žijeme. Záměrem se osvojit si poznatky o vesmíru, planetě Zemi i dalších vesmírných tělesech. Vytvářet kladný vztah k poznávání nového, základy poznávání světa vědy a techniky.

Vytvářet podmínky pro rozvoj duševní pohody, pocitu jistoty, psychické zdatnosti a odolnosti.

Dílčí vzdělávací cíle:

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj pohybových dovedností
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních
- rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu
- osvojení si poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní, rozvoj zájmu psanou podobou jazyka
- vytváření pozitivního vztahu k učení
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci

- vytváření základů pro práci s informacemi
- posilování přirozených poznávacích citů
- poznávání sebe sama
- získání relativní citové samostatnosti
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému dítěti
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- rozvoj kooperativních dovedností
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem, rodinným příslušníkům
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, ve kterém žije
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí – naším domovem.

Očekávané výstupy (kompetence):

Dítě a jeho tělo

1.2. Zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí).

1.8. Zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky.

1.11. Rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých.

1.14. Naučit se zacházet s předměty denní potřeby, které ho obklopují.

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

2.1.7. Formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat.

2.1.8. Učit se nová slova a aktivně je používat.

2.1.16. Rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci.

2.1.17. Sledovat očima zleva doprava.

2.1.20. Projevovat zájem o knihy, soustředěně poslouchat četbu.

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

2.2.5. Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi).

2.2.6. Vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení.

2.2.8. Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat.

2.2.9. Chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy, orientovat se v prostoru i rovině, částečně se orientovat v čase.

2.2.12. Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným.

Sebepojetí, city, vůle

2.3.1. Odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory.

2.3.2. Uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je.

2.3.5. Vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci "ne" v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích, odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech).

2.3.7. Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit své osobní pokroky.

2.3.9. Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení.

2.3.12. Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (láska, soucítění, radost, spokojenost, strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí.

Dítě a ten druhý

3.1. Navazovat kontakty s dospělým, kterému je dítě svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho.

3.3. Přirozeně a bez zábran komunikovat s jiným dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství.

3.7. Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou.

3.8. spolupracovat s ostatními

3.9. Dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v MŠ, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla.

Dítě a společnost

4.4. Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti.

4.7. Vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení.

4.8. Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách.

4.12. Zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, knihami.

Dítě a svět

5.1. Orientovat se bezpečně ve známém prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí).

5.2. Zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)

5.4. Osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi.

5.5. Mít povědomí o širším společenském, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte.

5.6. Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý.

5.8. Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem.

5.9. Mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí.

5.10. Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně.

Vzdělávací nabídka:

Dítě a jeho tělo

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, poskoky, lezení)
- lokomoční pohybové dovednosti ve volném prostoru (herna, tělocvična, zahrada, hřiště), cvičení v překážkové dráze, ve družstvech, na stanovištích, cvičení s míčem, s různým tělovýchovným náčiním
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty denní potřeby, seznamování dětí s věcmi, které činnosti směřující k prevenci úrazů hrozících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních podmínek.

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

- námětové hry s využitím piktogramů, dopravních značek
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie)
- komentování zážitků a aktivit
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů
- prohlížení a "čtení" knih, encyklopedií

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si nového
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- činnosti zaměřené k vytváření pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii)
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství ...)
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů souvisejících s běžnými proměnami, vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant

Sebepojetí, city, vůle

- spontánní hry
- činnosti zajišťující spokojenost a radost
- hra na téma rodiny a přátelství
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních
- cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných – hněv, zlost, úzkost...)
- plnění úkolů s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- dramatické činnosti (předvádění různých lidských vlastností a nálad, chování člověka v různých situacích).

Dítě a ten druhý

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i dospělým
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí
- dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- společenské hry s pravidly, společné aktivity nejrozličnějšího zaměření
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině)
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinách
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých

Dítě a společnost

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- přípravy a realizace společných zábav a slavností
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku
- hry a praktické činnosti seznamující děti s výplody lidské práce, vedoucí k vytvoření úcty k jejich činnosti a šetrnému zacházení s pomůckami, knihami, předměty denní potřeby...

Dítě a svět

- přirozené pozorování blízkého vnitřního i vnějšího prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturu i poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny)
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- práce s literárními texty, obrazovým materiálem, využití encyklopedií
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o okolní prostředí
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními reáliemi o naší republice.

Integrovaný blok:

II. KOUZELNÝ SVĚT PŘÍRODY

"Už vím, proč...jsou lesy ohrožené"

Vzdělávací obsah - témata:

- NA ZAHRADĚ
- POLE, LOUKA, LES.....
- KOLOBĚH VODY V PŘÍRODĚ
- ZÁZRAKY PŘÍRODY
- PŘÍRODĚ MY NEŠKODÍME
- ODKUD POCHÁZÍ – OD SEMÍNKA PO VÝROBEK
- DEN ZEMĚ
- ZVÍŘATA SVĚTA

Pedagogický záměr (cíl):

Založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí – počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu.

Seznámit děti s charakteristickými znaky jednotlivých ekosystémů.

Vytvořit elementární základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte k životnímu prostředí, k vnímání vlastní sounáležitosti se světem, přírodou, planetou Zemí.

Seznámit se se světem živé přírody, vnímat rozmanitost živočišných druhů. Pěstovat u dětí úctu k životu ve všech jeho formách. Rozvíjet u dětí zájem o chovatelskou činnost a ochranu přírody.

Vytvářet si kladný vztah k poznávání nového, k osvojování potřebných vědomostí, dovedností a postojů. Objevovat krásy zdánlivě neživé přírody, přírodních živlů jako je oheň, voda, vzduch, sledovat jejich děje. Sledovat krajiny a jejich ráz, podnebí a počasí, ovzduší a roční období.

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj a užívání všech smyslů
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- rozvoj pohybových schopností, zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- rozvoj komunikativních dovedností
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka.
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, rozvoj paměti a pozornosti
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- vytváření základů pro práci s informacemi
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavost, zájem, radost z objevování)
- získat citlivý postoj k živým bytostem, k přírodě
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- vytváření prosociálních postojů
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- rozvoj kooperativních dovedností
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s přírodou

Očekávané výstupy (kompetence)

Dítě a jeho tělo

- 1.1. zachovávat správné držení těla
- 1.4. vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- 1.5. ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- 1.6. vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem a pod.
- 1.11. rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

- 2.1.1. správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- 2.1.2. pojmenovat většinu toho, čím je dítě obklopeno
- 2.1.5. domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- 2.1.8. učit se nová slova a aktivně je používat
- 2.1.10. sledovat a vyprávět příběh, pohádku (i dramatizace)
- 2.1.11. popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- 2.1.14. utvořit jednoduchý rým
- 2.1.18. poznat některá písmena a číslice, popřípadě slova
- 2.1.20. projevovat zájem o knihy, soustředěně poslouchat četbu

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- 2.2.4. přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
- 2.2.5. zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- 2.2.7. postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- 2.2.9. chápat elementární časové pojmy, částečně se orientovat v čase
- 2.2.11. řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat nápady
- 2.2.13. vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim

Sebepojetí, city, vůle

2.3.4. ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování (nehladit a nekrmit neznámá zvířata, nešlapat po mravencích, broucích, chovat se tiše v lese, v ZOO...)

2.3.8. prožívat radost ze zvládnutého a poznaného

2.3.11. zorganizovat hru

2.3.14. být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě

Dítě a ten druhý

3.8. spolupracovat s ostatními

3.10. respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem a pod.

Dítě a společnost

4.7. vyjednávat s dětmi i s dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)

4.10. dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair

4.11. uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých (např. ubližování, lhostejnost či agresivitu)

Dítě a svět

5.4. osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi

5.6. vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

5.7. všimnout si změn a dění v nejbližším okolí

5.9. mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

5.11. pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

Vzdělávací nabídka:

Dítě a jeho tělo

- smyslové a psychomotorické hry
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozících při hrách, pohybových činnostech, vycházkách do přírody a pod.)
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě), základní gymnastika
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie)
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- pozorování přírodních jevů v okolí – rozhovor o výsledku pozorování
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- hry procvičující orientaci v čase
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů a vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
- dramatizace pohádek o zvířatech
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen

Sebepojetí, city, vůle

- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- výlety do přírody
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- výlety do přírody, za zvířaty
- cvičení organizačních dovedností

Dítě a ten druhý

- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- aktivity podporující sblížení dětí
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor
- aktivity umožňující dětem setkávání se zvířaty a lidmi, kteří o ně pečují

Dítě a společnost

- různorodé společné hry a skupinové aktivity umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost) v jednání lidí

Dítě a svět

- práce s literárními texty a obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitosti a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, podnebí, počasí...) smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní zahradu a blízké okolí práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využití encyklopedií
- kognitivní činnosti (kladení otázek, hledání odpovědí, diskuse nad problémem...)
- péče o živočichy a rostliny ve třídě, na školní zahradě
- ekologicky motivované hrové aktivity

Integrovaný blok

III. SVĚT SE MĚNÍ - CO BYLO, JE A BUDE?

"Už vím, proč...pralidé bydleli v jeskyních"

Vzdělávací obsah - témata:

- PRAVĚK
- ČTVERO ROČNÍCH OBDOBÍ
- RÁNO, POLEDNE, VEČER...
- KALENDÁŘ
- CESTA DO BUDOUCNOSTI
- TRADICE

Pedagogický záměr (cíl):

Vnímat, že čas je ustavičná změna. Svět byl včera jiný než dnes a zítra bude ještě jinačí. Osvojit si časové pojmy, orientovat se v čase, rozlišovat roční období podle jejich charakteristických znaků. Seznámit děti s lidovými tradicemi a vnímat je spolu s oslavami jako obohacující prvek života. Rozvíjet jejich představy, fantazii a kreativitu.

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky, ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu
- posilovat přirozené poznávací city
- vytváření základů pro práci s informacemi
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny.
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Očekávané výstupy (kompetence)

Dítě a jeho tělo

1.3. koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou

1.6. vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)

1.9. zvládat jednoduché pracovní úkony a jednoduché úklidové práce (postarat se o pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek)

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

2.1.3. vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách

2.1.8. učit se nová slova a aktivně je používat

2.1.9. naučit se z paměti krátké texty

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

2.2.2. záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost

2.2.9. chápat elementární časové pojmy, částečně se orientovat v čase

Sebepojetí, city, vůle

2.3.2. uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je

2.3.10. respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti

2.3.15. těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkáváním s uměním

2.3.16. zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)

Dítě a ten druhý

3.2. porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad

3.11. vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout pomoc)

Dítě a společnost

4.5. porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých

4.6. adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi)

4.12. zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi

4.13. vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)

4.14. zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)

Dítě a svět

5.5. mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

5.6. vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

5.7. všimnout si změn a dění v nejbližším okolí

5.8. porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem

Vzdělávací nabídka:

Dítě a jeho tělo

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, poskoky, skoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (různorodé pohybové a tělovýchovné aktivity, pohybové hry a hudebně pohybové činnosti)
- smyslové a psychomotorické hry
- pracovní a sebeobslužné činnosti ve všech oblastech – oblékání, stolování, osobní hygiena, úklid

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

- vyprávění toho, co dítě slyšelo, vidělo, co zažilo
- práce s knihami – "čtení" a prohlížení encyklopedií
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- poslech pohádek a příběhů

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.

Sebepojetí, city, vůle

- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- příležitosti pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- společná slavnostní setkání, besídky, návštěvy kulturních akcí, výlety do okolí
- hry a činnosti podporující tvořivost, představivost a fantazii

Dítě a ten druhý

- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství...)
- hry, přirozené modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého

Dítě a společnost

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů chování
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel
- tvůrčí činnosti výtvarné podněcující tvořivost a nápaditost dítěte
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky)

Dítě a svět

- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využití encyklopedií a dalších médií
- přirozené i zprostředkované poznávání okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě, v okolní krajině, ulici, našem městě... (příroda živá i neživá, přírodní jevy, rostliny, živočichové, podnebí, počasí, roční období).
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s kulturním i technickým prostředím.

Integrovaný blok

IV. ČLOVĚK A SVĚT

"Už vím, proč....se podobám svým rodičům"

Vzdělávací obsah - témata:

- ABYCHOM BYLI ZDRAVÍ
- TEN DĚLÁ TO A TEN ZAS TOHLE
- CESTA KOLEM SVĚTA (Lidé různých národností)
- HUDBA RADOST PŘINÁŠÍ
- SVĚT POHÁDEK
- LIDSKÉ TĚLO
- PŘEDCHÁZÍME ÚRAZŮM (BEZPEČNOST)

Pedagogický záměr:

Umožnit dětem vnímat své tělo i mysl, rozvíjet a využívat své poznatky o sobě, o svém těle a jeho zdraví, vytvářet si sebeobraz. Učit se pečovat o své zdraví a předcházet jeho poškození. Seznámit se s člověkem, jako nejvyšším stupněm úrovně bytí na zemi a jeho možnostmi a schopnostmi.

Uvést děti do světa materiálních i duchovních hodnot, do světa kultury a umění. Pomoci jim osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje a umožnit jim tak aktivně se podílet na utváření společenské pohody ve svém sociálním prostředí. Rozvíjet jejich činorodost, kreativitu a sebevyjádření. Vytvářet si kladný vztah k osvojování potřebných vědomostí, dovedností a postojů.

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí.
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat)
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- rozvoj společenského i estetického vkusu
- spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a ochrana dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností

Očekávané výstupy (kompetence)

Dítě a jeho tělo

1.1. zachovávat správné držení těla

1.4. vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu

1.7. ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku

1.10. pojmenovat části těla, některé orgány, znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem

1.12. mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy

1.13. mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

2.1.4. vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)

2.1.6. porozumět slyšenému, zachytit hlavní myšlenku příběhu

2.1.9. učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)

2.1.12. chápat slovní vtip a humor

2.1.13. sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech

2.1.15. poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma

2.1.19. poznat napsané své jméno

2.1.20. projevovat zájem o knihy, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

2.2.6. vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení

2.2.8. chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat

2.2.9. chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy, orientovat se v prostoru i rovině, částečně se orientovat v čase

Sebepojetí, city, vůle

2.3.6. uvědomovat si své možnosti a limity (své silné i slabé stránky)

2.3.13. prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování

Dítě a ten druhý

3.6. chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené

3.8. spolupracovat s ostatními

3.9. dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v MŠ, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla

3.12. bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování a pod.

3.13. chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)

Dítě a společnost

- 4.1.** uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn a pod.)
- 4.2.** pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- 4.3.** chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- 4.9.** chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým, i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- 4.10.** dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
- 4.13.** vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- 4.15.** vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností

Dítě a svět

- 5.2.** zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v MŠ opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti
- 5.3.** uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
- 5.6.** vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - mít povědomí o existenci různých národů a kultur

Vzdělávací nabídka:

Dítě a jeho tělo

- činnosti zaměřené k poznávání těla a jeho částí
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovňovací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení) příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů, nemoci, nezdravých návyků a závislost
- konstruktivní a grafické činnosti
- lokomoční i nelokomoční pohybové činnosti, zdravotní cviky, manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie)
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- poslech čtených i vyprávěných příběhů a pohádek, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- prohlížení a "čtení" knížek
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- činnosti zaměřené k vytváření a chápání pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem s médii apod.)
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplné praktické aplikaci.
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.

Sebepojetí, city, vůle

- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.)

Dítě a ten druhý

- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě pomoci mu, rozdělit se s ním, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor.
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých

Dítě a společnost

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů chování
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává.
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
- různorodé společné hry a skupinové aktivity, sportovní činnost, pohybové hry...
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav.
- divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky.

Dítě a svět

- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy.
- pochopení ,že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- poznávání jiných kultur

7. Autoevaluace a struktura hodnocení

Cílem hodnocení je, aby kritéria hodnocení byla v souladu s íli ŠVP. Hodnocení není cílem, ale prostředkem ke hledání optimálních cest vzdělávání dětí. Na základě výsledků se rozhodneme, co budeme měnit.

Oblast – vymezení oblastí, které chceme hodnotit a dále s nimi pracovat.

Nástroje / metody – stanovení nástrojů, kterými budeme hodnotit.

Časový plán – jak často budeme hodnotit.

7.1. Oblasti evaluace

- **Hodnocení ŠVP** (soulad s RVP PV, funkčnost ŠVP, TVP).
- **Hodnocení výchovně vzdělávacího procesu** – prožitkové učení, spontánnost dětí, komunikativnost, tvořivost, převažující aktivita dětí, konkrétnost, situační učení, každodenní prolínání vzdělávacích oblastí.
- **Hodnocení integrovaných bloků** (jsou IB vhodně připraveny, umožňují dostatečně využívat metod prožitkového a situačního učení, přinášejí výsledky, co chybělo, k čemu je třeba se vrátit, kolik dětí je nenaplnilo).
- **Hodnocení podmínek vzdělávání** (do jaké míry jsou podmínky naplňovány)
- **Hodnocení a sebehodnocení pedagogů** (pedagogický styl, cíle a postupy, tvořivost a improvizace).
- **Hodnocení dětí** (individuálních pokroků).
- **Hodnocení výsledků vzdělávání** (kam jsme došli – změna kvality podmínek vzdělávacího procesu, získané kompetence, vzdělávací cíle).
- **Při sebereflexi si odpovídáme na otázky:**

Co se děti naučily (hodnotíme děti), co se dozvěděly nového (hodnocení výsledků) a čím (hodnocení procesů) se mi podařilo toho dosáhnout (autoevaluace).

7.2. Plán evaluace školního vzdělávacího programu a nástroje hodnocení:

Evaluaci ŠVP provádí ředitelka školy společně s pedagogickými pracovníci na základě analýzy třídních vzdělávacích programů v průběhu i na konci školního roku. Zároveň jsou sledovány podmínky, průběžně jsou vyhodnocovány podmínky materiální, bezpečnostní a organizační. Dále jsou to podmínky pedagogické, psychosociální, hygienické a podmínky týkající se forem a metod práce pedagogů.

Evaluace je zaměřena na:

- Naplňování cílů programu – jak se nám daří směřovat ke kompetencím u dítěte
- Kvalitu podmínek vzdělávání
- Realizace obsahu vzdělávání (na úrovni tříd, pak jako celek)
- Práci pedagogů
- Další vzdělávání pedagogů, využití nových poznatků z DVPP v práci
- Prezentace mateřské školy na veřejnosti

Nástroje evaluace, časové rozvržení a zodpovědnost:

- Pozorování
- Rozhovory, diskuse, rozbor
- Kontrola pedagogických a provozních pracovníků
- Hospitace a následní rozbor
- Analýza třídní a školní dokumentace
- Analýza integrovaných bloků
- Porovnávání výsledků s plánovanými cíli
- Analýza vlastní pedagogické a řídicí práce
- Dotazníky, ankety

V rámci tříd:

- Evaluace týdenních třídních plánů (zodpovídající učitelky na třídách)
- Diagnostika dítěte – individuální plány jednotlivých dětí
- Portfolio – práce dětí např. grafomotorika, výtvarní dílka, pracovní listy (viz. složka dítěte, dle potřeby a situace)
- Hodnocení TVP
- Autoevaluace učitelek

V rámci školy:

- Průběžné kontroly (sleduje a vyhodnocuje průběžně ředitelka, vedoucí učitelka s pověřením)
- Pedagogické rady (hodnotíme slovně – dvakrát ročně, hodnotí učitelky za třídy a ředitelka spolu se zástupkyní o pololetí a na konci roku, písemnou formou – na konci školního roku)
- Hospitační činnost (minimálně dvakrát u každé učitelky za rok, ředitelka, s pověřením – zástupkyně ředitelky)
- Přenesení poznatků z akce slovně na pedagogické radě, v případě praktických ukázek (předvedení formou vzájemné hospitace, hospitace – vedoucí učitelka u jednotlivých učitelek)
- Fotodokumentace, pohovory, prezenční listiny, ankety (dle situace, ankety provádí ředitelka a pedagogický tým školy)

Vnější evaluace:

- Názory a hodnocení rodičů
- Názory vedení a pedagogů školy, v rámci spolupráce se základní školou
- Pedagogicko psychologická poradna
- Magistrát města
- Krajský úřad
- Česká školní inspekce
- Krajská hygienická stanice

Evaluační zpráva – na jejím základě přehodnocujeme, upravujeme a plánujeme s využitím zjištěných informací – **zpětná vazba**.

Poznámka:

ŠVP bude v průběhu školního roku doplňován dle potřeby, vnitřního hodnocení a evaluace školy.